

Charles Harrison

Juni is de maand van de dubbelconcerten: een Brits organist bespeelt achtereenvolgens het De Swart/Van Hagerbeer in de Hooglandse Kerk en het Forster & Andrews-orgel in Kerkelijk Centrum De Regenboog. Na Philip Scriven, Anne Page, Huw Williams en Simon Johnson is dit jaar de beurt aan Charles Harrison, sub-organist van Lincoln Cathedral, op dinsdag 18 en donderdag 20 juni. Alvast een kennismaking met deze liefhebber van 'Father' Willis-orgels.

Thuisbasis: Lincoln Cathedral

In de regel zijn Engelse kathedraalorganisten goed voorzien van getalenteerde en gedreven organisten. Ook dit jaar hebben wij weer zo'n exemplaar aan de speeltafels gekregen.

Charles Harrison is 'Assistent Director of Music' en 'Sub Organist' van de kathedraal van Lincoln, functies die hij bekleedt sinds 2003. In deze hoedanigheid dirigeert hij het koor van de kathedraal, bestaande uit jongens en mannen, en bespeelt hij het orgel bij de dagelijkse diensten. Hij is ook werkzaam als docent (orgel, klavecimbel, harmonie en contrapunt), en als begeleider van kleine en grote orkesten.

Agenda:

18 juni Charles Harrison (Lincoln Cathedral)
Hooglandse Kerk, Middelweg 2, Leiden

20 juni Charles Harrison
Kerkelijk Centrum De Regenboog, Watermolen 1,
Leiden

Aanvang: 20.15 uur

Charles begon zijn muzikale carrière als koorknaap en later als 'organ scholar' in Southwell Minster. Hij

ging vervolgens naar Cambridge, werd organist van Jesus College, en studeerde orgel bij David Sanger. Hij won er de *Turpin & Durrant* onderscheidingen voor zijn prestaties in de Fellowship examens van het Royal College of Organists. Ook viel hij in de prijzen bij de internationale orgelconcoursen van St Albans en Odense.

Veel onderweg, in goed gezelschap

Deze successen leverden Harrison een druk tourneeprogramma op langs de grote podia in Groot-Brittannië, en solo-optredens tot in alle uithoeken van Europa en in de Verenigde Staten. Orkesten zien hem ook graag komen. Hij trad onder meer op met het Irish Chamber Orchestra en het Ulster Orchestra; de BBC registreerde deze concerten en zond ze uit. Ook nodigde het BBC National Orchestra of Wales hem uit voor een opname en uitzending van werken van Florent Schmitt; Hyperion Records bracht het programma uit op cd.

Als begeleider en continuo-speler werkt Charles met vooraanstaande solisten, dirigenten en ensembles, onder wie Roy Goodman, Steven Isserlis, Stephen Cleobury, de BBC Singers en Andreas Scholl. Als dirigent leidt hij gerenommeerde oude-muziek specialisten en ensembles, zoals Charivari Agréable, in uitvoeringen van de grote barokke oratoria. In

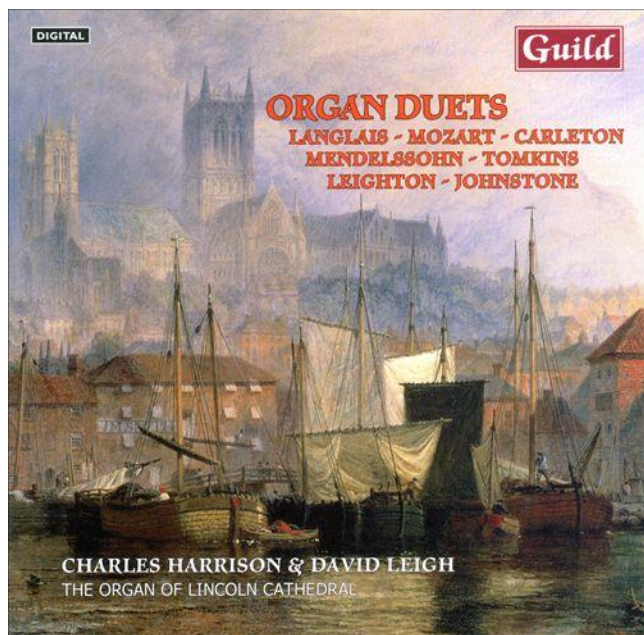

2010 maakte hij met het Ulster Orchestra zijn opwachting bij de BBC Proms in de Royal Albert Hall, waar hij het machtige Willis-orgel tot zijn beschikking had.

De orgels van Lincoln

Harrisons meest recente wapenfeit is een cd met een overzicht van vijf eeuwen orgelduetten: van Tomkins via Mozart en Mendelssohn naar Langlais en Leighton (Guild Records). Voor deze opname deelde hij met collega David Leigh de speeltafels van de orgels van Lincoln Cathedral.

Het hoofdorgel van deze kathedraal is de oudere grote broer van 'ons' 'Father' Willis-orgel, eveneens nog in vrijwel authentieke staat. Ook heeft Lincoln een klein Forster & Andrews-orgel, dat eveneens op de cd figureert.

De orgels van Leiden

In de Hooglandse Kerk zal Charles op dinsdag 18 juni 2013 om 20.15 uur het 16^e-/17^e-eeuwse De Swart/Van Hagerbeer-orgel bespelen. Twee dagen later, op donderdag 20 juni, speelt hij op het 19^e-eeuwse Forster & Andrews-orgel in KC de Regenboog in de Merenwijk.

U kunt beide concerten bezoeken tegen een gereduceerd tarief (€ 17,50), zodat u kennis kunt nemen van de grote verschillen in klank tussen een renaissance- en een romantisch instrument. Beide orgels hebben hun eigen onmiskenbare charme, die

Harrison maximaal zal benutten en demonstreren, zo heeft hij beloofd. Ter illustratie speelt hij enkele werken in beide kerken.

Charles laat op YouTube zien dat een 'Father' Willis uitstekend weg weet met [Franse muziek](#).

Q&A: een interview

Je hebt een uitnodiging om niet één maar twee orgels in Leiden te bespelen. Hoe kijk je daar tegenaan?

Ik ben erg blij met de uitnodiging voor dit dubbelconcert in Leiden. Ik geniet altijd van een bezoek aan Nederland. Nederland heeft een schat aan prachtige instrumenten, en zeer goed geïnformeerde en enthousiaste luisteraars.

Nederlandse orgels zijn bovendien karaktervolle instrumenten. Veel grote Engelse orgels zijn al vele keren herbouwd, en zijn bedoeld om zeer veelzijdig bespeeld te kunnen worden. Hoewel dit op zich nuttig is, betekent het dat veel orgels een eigen karakter missen. Meestal is dat in Nederland heel anders, en zeker in het geval van deze twee Leidse orgels. Beide instrumenten zijn vrij klein, heel 'eerlijk' en compromisloos: muziek uit hun eigen tijd zal geweldig klinken. Ik kijk ernaar uit om deze zeer karakteristieke historische instrumenten te leren kennen en om mijn keuze uit het orgelrepertoire te delen met het publiek.

Overigens is het spelen van twee concerten in dezelfde stad, in dezelfde week, wel een uitdaging. De orgels zijn immers zeer verschillend, zodat de programma's weinig kunnen overlappen. Dat betekent dat ik meer dan twee uur muziek ga voorbereiden. Maar op zulke instrumenten is dat niet bepaald een straf.

Het is de bedoeling bij het 700 jarig bestaan van de Hooglandse Kerk in 2015 een origineel 'Father' Willis uit 1892 te plaatsen. Wat vind je daarvan? Welke bijzondere mogelijkheden zie je voor zo'n instrument in een dergelijke ruimte (naast het bestaande orgel)?

De afgelopen jaren is de belangstelling voor romantische Engelse orgels flink gegroeid, vooral in

Nederland, Duitsland in Zwitserland. Sommige orgelbouwers uit deze landen weten inmiddels net zo veel over deze instrumenten als Britse bouwers! Ik heb het geluk om bijna elke dag op een origineel 'Father' Willis-orgel te kunnen spelen in de Kathedraal van Lincoln, en het lijkt me sterk dat ik ooit genoeg zal krijgen van haar kwaliteiten en de prachtige mix van klanken. Late Willis-orgels zijn 'symfonisch', net als die van Cavallé-Coll, zodat op deze Engelse instrumenten ook Franse muziek zeer overtuigend gespeeld kan worden — zij het met een Engels 'accent'. Echter, het meer vloeiende Engelse geluid maakt hen ook ideaal voor het begeleiden van van koren.

Als de Hooglandse Kerk straks over deze twee instrumenten beschikt, wordt het mogelijk om een enorm scala aan orgelrepertoire te spelen: het De Swart-orgel heeft de kleuren die nodig zijn voor muziek gecomponeerd vóór 1800, en het Willis zal meer dan recht doen aan composities van Mendelssohn tot Messiaen, en alles daar tussenin. Ook kan er in concerten gebruik gemaakt worden van beide orgels. En bovendien biedt het Willis tal van mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van de Hooglandse Kerk als podium voor koormuziek. Ik moet bekennen dat ik een beetje jaloers ben!

Een van de concerten speel je op een vrijwel origineel De Swart (1565)/Van Hagerbeer (1637)-orgel in een ruimte met 8 seconden galm. Welke muziek ga je daar spelen en hoe kijk je aan tegen dit orgel, vergeleken met je dagelijkse praktijk op het Willis van Lincoln Cathedral?

Een groter verschil met het orgel in Lincoln bestaat er niet. Het zal uiteraard wat tijd kosten om goede vrienden te worden met het De Swart/Van Hagerbeer. Ik neem in elk geval de vroegst mogelijke vlucht uit Engeland op de ochtend van het concert... Ik ga zeker muziek spelen van William Byrd, organist van Lincoln rond de tijd dat het De Swart-orgel werd gebouwd (en ik denk dat hij een belangrijke invloed had op Sweelinck en anderen in de Lage Landen in de zeventiende eeuw). Ook wil ik Frans repertoire programmeren. Oude Nederlandse orgels waren namelijk de prototypes voor de geweldige instrumenten van de Franse Klassieke periode – sterker nog, veel van de klanken die we

typisch Frans vinden, zijn eigenlijk van Nederlandse oorsprong - dus zal ik een aantal kleurrijke en karakteristieke klanken laten horen in de muziek van Clerambault, Corrette en Dandrieu. Daarnaast wil ik twee belangrijke stukken van Bach laten horen, ook weer bedoeld om de verschillende persoonlijkheden van de twee orgels te onthullen. Muziek uit de late achttiende eeuw wordt vertegenwoordigd door Mozart, Haydn, William Walond en William Boyce.

Het punt van de akoestiek is een hele relevante. Organisten moeten zich altijd verplaatsen in het publiek en zich afvragen: 'Is de textuur duidelijk? Is dit tempo geschikt voor de ruimte? Is dit de juiste articulatie?' Dus reken maar dat ik erop voorbereid ben om mijn spel heel precies te kunnen aanpassen aan de akoestiek van de kerk. Dat is een uitdaging die ik maar wat graag aanneem.

In de Merenwijk speel je op een Forster & Andrews-orgel, een 19^e-eeuws instrument. Ben je bekend met deze orgelbouwer en kan je iets vertellen over het programma dat je daar gaat spelen? Sommige bezoekers zullen beide concerten bezoeken, zodat het wellicht leuk is om de verschillen van beide orgels te tonen.

Lincoln Cathedral beschikt over een klein orgel gemaakt door Forster & Andrews, dat we gebruiken voor diensten aan de oostzijde van het gebouw. Het bedrijf was gevestigd in Hull, niet ver van Lincoln, en bouwde vele mooie instrumenten, veel daarvan vrij klein, bedoeld voor kerken en kapellen.

Mijn programma voor het Forster & Andrews zal bestaan uit muziek uit de eerste helft van de negentiende eeuw tot en met hedendaags werk. Een uitzondering daarop is Bachs 'Schmücke dich', dat ik mooi wil laten contrasteren met twee latere preludes van Brahms en Guy Bovet op hetzelfde koraal. Het enige werk dat ik in beide kerken speel, is 'Stücke für Flötenuhr' van Haydn. Ik ga deze koppelen aan twee werken van de hedendaagse Engelse componiste Joanna Marsh, genaamd 'Musical Clocks'. Met John Ireland's 'Elegiac Romance' zal ik het uiterste vergen van het orgel (en van mezelf).

Terugblik concerten

Het concertseizoen begon dit jaar al in maart, in de (verwarmde) winterkerk. Vervolgens deed een drukke agenda van de Hooglandse Kerk ons voor ons tweede concert uitwijken naar de intiemere akoestiek van de Marekerk.

Leids Cantate Consort

Het koor en orkest van het Leids Cantate Consort verzorgde op donderdag 14 maart een programma van oude muziek, onder meer van Schütz, Praetorius, Schein en Bach. Dirigent Wouter Verhage heeft na uitgebreide bronstudie ontdekt hoe deze veelkorige muziek oorspronkelijk werd uitgevoerd. Uiteraard gebruikte men middentoonstemming en darmsnaren op de strijkers. De herontdekking zit 'm in de samengestelde uitvoering: met zangers én instrumenten in elk 'koor', waardoor gelijkwaardige ensembles ontstaan. Verhage had met de Hooglandse Kerk een mooi podium om deze gelijkwaardigheid te demonstreren. Zo omsingelde hij het publiek voor een vierkorig stuk met maar liefst 18 partijen, waaronder zelden nog te horen instrumenten zoals een zink en baroktrombones.

(foto M.L. Harmsen)

Sommige composities zijn geschreven voor 4 koren, waarvan de stemgroepen verspreid in de kerk in

totaal 18 partijen zongen; dit alles begeleid op zelden nog te horen instrumenten (waaronder een zink en baroktrombones).

Cantemus Chamber Choir Wales

Op donderdag 5 april verwelkomden wij Cantemus Chamber Choir Wales, onder leiding van Huw Williams. Huw is inmiddels een 'oude bekende' in Leiden. Hij speelde in 2006 zijn eerste recital voor ons, en vervolgde dat met onder meer een dubbelconcert in de Hooglandse Kerk en KC de Regenboog. Zijn groeiend enthousiasme voor het orgelproject deed hem besluiten toe te treden tot het Comité van Aanbeveling. Met hem hebben wij een waardevolle ambassadeur in Engeland.

Het koor uit Wales verzorgde hun concert in de Marekerk, waar zij de akoestiek geweldig wisten te benutten. In dubbelkorige bezetting en met solostemmen tussendoor (de solo in Stanford's 'Bluebird' werd gezongen vanaf de preekstoel) zongen ze werken van Macmillan, Whitacre, Stanford en Bruckner. Ook oudere werken van onder meer Byrd, Purcell, Gabrieli en Schütz kwamen aan bod en werden ragfijn uitgevoerd.

Naast het dirigeren van de koorwerken kon Huw Williams het niet laten op het recent gerenoveerde orgel van de Marekerk te spelen: de toccata in A klein van J.S. Bach (BWV 543).

Diner tip

De Stichting Vrienden van de Hooglandse Kerk organiseert op vrijdag 14 juni 2013 een vijfgangen Vriendendiner ten behoeve van het verwarmingsproject in de Hooglandse Kerk. Kosten: € 100,00 pp. Nadere info vindt u op de [website](#) van de Stichting.

Bouwen toen en nu

De volgende feiten uit literatuur- en archiefonderzoek naar de geschiedenis van de Hooglandse Kerk geven aanleiding tot de voorbereidingen voor een feestje:

De bisschop van Utrecht heeft op 20 december 1314 toestemming gegeven een kapel op het Hoge Land - toen nog gelegen in Leiderdorp - te stichten.

De bouw van deze eenvoudige kapel werd daarop snel ter hand genomen. Uit de archieven blijkt dat al op 14 of 21 september 1315 de inwijding van de kapel plaatsvond.

De Hooglandse Kerk bestaat daarom in 2015 700 jaar. We zijn druk aan het nadenken over een feestelijk jaar, waarbij het restaureren, bouwen en in gebruik nemen van het 'Father Willis' voor ons uiteraard de kers op de taart zal zijn. We houden u op de hoogte.

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Cathedral Organ Leiden. Redactie: Eric Brons, EvW

Stichting Cathedral Organ Leiden
Hugo de Grootstraat 4
2311 XL Leiden
071-5140323
info@cathedralorgan.nl
www.cathedralorgan.nl

ABN-AMRO 97.67.15.066
KvK Leiden 28108903
BTW nr. NL 8157.13.824.B01

Stichting Cathedral Organ Leiden is een door de belastingdienst aangewezen Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

